

L'état de grammaticalisation des formes colloquiales *o fi* du mode présomptif roumain. Regard diachronique

Despre gramaticalizarea formelor colocviale de viitor de tipul *o fi* și modul prezumtiv. O abordare diacronică

Elena Siminiciuc

Rezumat: Articolul de față prezintă rezultatele unui studiu diacronic despre stadiul de gramaticalizare a formelor așa-zis *colocviale* de viitor de tipul *o fi* în limba română. În literatura de specialitate acestor forme li se atribuie fie o valoare temporală, fie o valoare epistemică, motiv pentru care manualele de gramatică le clasează atât în categoria indicativului viitor cât și în categoria modului prezumtiv. Analiza cantitativă propusă în cadrul studiului nostru își propune să măsoare cinci parametri relevanți pentru evaluarea gradului de gramaticalizare al formelor analizate. Metoda novatoare a studiului – analiza de corpus – a fost aplicată pe o colecție de texte însumând 18 milioane de cuvinte și acoperă trei perioade de timp de la primele atestări scrise ale limbii române până în prezent: româna veche (sec. 16-18), româna modernă (sec. 19-prima jumătate a sec. 20) și româna contemporană (a doua jumătate a secolului 20-sec. 21). Rezultatele studiului arată o stabilizare a valorii epistemice a formelor analizate în româna modernă și contemporană, dar și o scădere semnificativă a numărului total de ocurențe de viitor colocvial în româna contemporană. Valorile concesivă, de întărire sau de discurs raportat sunt interpretate ca valori actualizabile contextual grație mecanismului enunțiativ propriu formelor de viitor. Emergența acestor valori începând cu secolul 19 este interpretată ca o consecință firească a diversificării genurilor textuale începând cu româna modernă.

Cuvinte cheie: modul prezumtiv, timpul viitor, viitor popular, valoare epistemică, valoare concesivă, analiză diacronică, analiză cantitativă, româna veche, româna modernă, româna contemporană.